Középkori kódexek titkaival indult a KönyvTÁRlat II. évfolyama

2012/10/05

[1]Fél öttől a Díszteremben biztonsági őrök által védett tárlókban tekinthették meg az érdeklődők két felbecsülhetetlen értékű kódexünket: az Apollonius Pictus [2]-t és a Ráskay Lea által másolt Margit-legendát.

Kaland, ármány, szerelem – ez volt az első előadás alcíme – és mindez megtalálható a középkor egyik népszerű regényében, amely Apollonius türoszi király históriáját tartalmazza. A kézirat újrafelfedezésének történetét, amely 2008-ban kezdődött, Boreczky Anna, a téma kutatója mesélte el.

A kézirat a soproni evangélikus konvent ajándékaként került a nemzeti könyvtár tulajdonába 1814-ben. A könyvtár díszített középkori kötetes kéziratainak újrakatalogizálása során figyelt fel a kódex művészettörténeti jelentőségére: a kötetet díszítő 38 tollrajzon láthatók az eredeti antik

szövegillusztráció jellegzetességének nyomai.
A krisztianizált történetet – egy család szenvedésének majd az életük jóra fordulásának históriáját – 1000 körül másolták a Werden an der Ruhr-i bencés kolostorban, feltételezések szerint az eredetileg az 5–6. században Rómában keletkezett kézirat nyomán. Külön érdekesség, hogy a képek mellé a használók német neveket jegyeztek be – a szereplőket behelyettesítették a társaikkal.
Az Országos Széchényi Könyvtár 2011-ben hosszú, alapos előkészítés után, hasonmás kiadásban megjelentette az Apollonius Pictus-t.

„Az mennyországban az szentek, tudod-e, mit esznek? Én hiszem, hogy nem tudod. Az mennyországban mindennél jelesebb étek az kokonya (húsvéti kalács)” – árulta el Madas Edit. A 16. század eleji magyar nyelvű irodalomba kaphattunk bepillantást [3], amely szinte teljes egészében apácák számára latinból fordított ájtatossági szövegek együttese volt. Férfi szerzetesek fordítanak, kompilálnak a gondjaikra bízott sororok számára olvasni és felolvasni valót. Az apácák buzgón másolják tovább a szövegeket, s használják őket egészen a 18. századig. Ezúttal a szövegek felől közelítjük meg a magyar nyelvű kódexek világát (mintegy 50 kézzel írott nyelvemlékkódex maradt fenn). Színes, pergő dialógusokkal, erőteljes képekkel találkozunk bennük, melyek meggyőznek arról, hogy unalmas szövegekkel a középkorban sem

[4]boldogulhatott, akire mások lelki, szellemi vezetése volt bízva.
Madas Edit a Sándor-kódexből és a Könyvecse az szent apostoloknak méltóságokról [5] című kódexből mutatott be részleteket.

Az est zárásaként a Szent Efrém Férfikar tagjai gregorián énekeket adtak elő, és a közönséget is megtanították a Veni pater…kezdetű énekre.

Következő alkalommal, október 19-én a reneszánsz rejtélyeit fedezhetjük fel 16. századi madrigálok kíséretében.

A Könyvtárlat II/1. programja [6]

KönyvTÁRlat II.évfolyam – programajánló [7]

Kiállítások és ismeretterjesztő programok az OSZK-ban 2012 ŐSZ – TÉL [8]

2012/10/05 - 14:39

Forrás webcím: https://oszk.hu/hirek/kozepkori-kodexek-titkai

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/KonyvTARlat-II-1-beszam-05B.jpg
[2] http://nektar.oszk.hu/hu/manifestation/3397739
[3] https://oszk.hu/sites/default/files/Madas-Edit_Beka-szalonna.pdf
[4] https://oszk.hu/sites/default/files/KonyvTARlat-II-1-beszam-08b.jpg
[5] http://nektar.oszk.hu/hu/manifestation/742761
[6] http://www.oszk.hu/konyvtarlat/konyvtarlat-2012-szept-27
[7] http://www.oszk.hu/konyvtarlat/konyvtarlat-II-evfolyam
[8] http://www.oszk.hu/sites/default/files/2012-osz-programok.pdf
[9] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek